

Вѣстникътъ излиза дваждъ: на 1 и 20 а притурката, — еднѣждъ: на 10 число всѣки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА.

София Ковалевска.

Квижарницата на Г-нъ К. Евстатиевъ въ гр. Варна отъ нѣколко врѣме насамъ почна да издава редъ книги подъ надсловъ «биографическа библиотека». Съ това, Г-нъ Евстатиевъ принася една голѣма полза на българската книжнина, толкова повече, колкото виждаме, че избора на прѣведенитѣ и издадени до-сега книги е много сполучливъ. Не ще съмнение, че запознаването съ биографитѣ на великитѣ хора е едно отъ най-добритѣ срдѣства за самовъспитание и образуване на характеръ. Мнозина велики мъже дължатъ своето величие на прочитане на подобни книги, които имъ сж внушили енергия, куражъ и

имъ сж служили примѣръ за подръжение. Като оставимъ Великия Наполеонъ, който постоянно четалъ Плутарховитѣ биографии, самъ Плутархъ изповѣдва, че слѣдъ свършването на биографитѣ си и сношаванне съ толкова велики мъже, осѣщалъ себе си нѣкакъ повече подобренъ. Ето защо ние прѣпорѣчваме на читателитѣ си да обръщатъ особено внимание къмъ този видъ въспитание и образуване, като не пропускатъ случантѣ да прочетѣтъ подобни книги, щомъ паднатъ въ рѣцѣтъ имъ. Особено прѣпорѣчваме биографията, на София Ковалевска, на една жена Русиня не отболъ умрѣла въ Стокхолмъ, гдѣто бѣше професорка по ма-

тематиката въ тамошния университетъ и която получи, както отъ Французката академия, така и отъ другия ученъ свѣтъ, най-големитѣ почести и се призна като една отъ най-редкитѣ математици. Отъ биографията на Г-жа Ковалеvsка както и отъ ония на много други жени, противницитѣ на женската способностъ и равенство, ще разбержтъ до колко тѣхнитѣ прѣдположения и теории сж криви. Ние прѣпорѣчваме тая книжка, особено на женския свѣтъ, която книга струва само 1 левъ и е прѣведена на единъ много гладкъ езикъ. Въ началото има и единъ прѣдговоръ отъ прѣводача г. Ив. Тодоровъ, въ който прѣдговоръ той говори за полза на женската развитостъ и еманципация. Тукъ помѣстваме изъ цѣло тоя прѣдговоръ, като вѣрваме сжщеврѣмени че г-нъ Тодоровъ ще привѣде още нѣкои други биографии на велики жени, които не до тамъ сж извѣстни мѣжду нашето общество. Ето прѣдговора:

« Отъ врѣмето, когато патриархалното семейство, въ което жената заема мѣстото на семеенъ глава, се замѣсти отъ други форми на брака, нейното положение се влошава. На жената зафаща да се гледа като на безправенъ членъ на обществото, като на робъ, който не може да има други желанія, освѣнъ желаніята на своя господаръ—мжжа, други длѣжности, освѣнъ длѣжността да изпълня неговитѣ прищѣвки. Малко по малко силната половина на човѣчеството монополизира всички обществени длѣжности, а за арена на женската дѣятелностъ остави само семейството, като си запази правото на надзоръ. Откъсната отъ общественъ животъ, принудена да се ограничи само въ тѣсния кръгъ на своето семейство, жената отвикна отъ по широка дѣятелностъ, спрѣ се, така да кажемъ, въ своето развитие, умственитѣ ѝ сили се атрофирахъ, и онѣзи, които грубъ егоизмъ бѣ причинна на туй, зехъ да гледатъ на жената като на недоразвито сжщество, неспособно по природа за високо умствено развитие, за висши обществени функции. Вѣковетѣ затвърдихъ въ насъ тази чудовищна идея до толкось, щото днесъ на най-последния филистеръ, на най-непроходимия невѣжа нито на умъ не му пдва, че може да стои по долу даже отъ най-талантливата жена. Но не само обикновенитѣ филистери простаци мислжтъ така. Аристотель, най-великиятъ философъ на древността, нарича жената «несвършено сжщество». Учени, поети и мислители слѣдъ него искалахъ по разни начини тѣзи «научна» глупостъ. Афоризми съ унизително за жената съдържанье ще срѣщнете не само въ политически вѣстници и списания, но и въ най-хубави произведения на белетристиката. Даже такива славни имена, каквито сж имената на мадамъ де-Севине, мадамъ де-Сталя, Жоржъ-Зандъ, Жоржъ-Елпотъ, Бичеръ-Стоу, Едгренъ-Лефлеръ, Ковалеvsка, Ада Негри и мн. др. не могатъ да поклатжтъ мнѣнието ни за несвършенството на женската организация. Мнозина отъ сегашнитѣ филосо-

фи не стојжтъ по-горѣ въ това отношение отъ Аристотеля. И днесъ още въ най-цивилизованитѣ страни жената си остави въ положението на привилегированъ робъ у висшитѣ класи и на наеманъ работникъ у нисшитѣ; и днесъ още е лишена тя отъ семейни, граждански и политически права, и пжтя ѝ къмъ разни общественни длѣжности е заграденъ. Нѣщо повече: на жената се отказва правото да се наслаждава отъ най-високото благо—благо, което дава науката. Има ли по законно и по праведно стремление отъ стремлението на жената къмъ висше образование, и има ли по грубъ и по безосновенъ, ако можемъ така да кажемъ, произволъ отъ произвола на мжжа да туря прѣчка на туй стремление? Обаче днесъ и въ най-напрѣднитѣ държави, съ исклучение, може би, на Швейцария и Сѣверна Америка, вратитѣ на висшитѣ училища и на университетитѣ сж затворени за женитѣ. — Защо? Защото «ученитѣ противници на женската еманципация намѣрили, че мозъкътъ на жената е билъ по-лекъ отъ мозъка на мжжа, та тя не била способна за високо умствено развитие*)! Какво грубо оскърбение за тѣзи, които е родила цѣлото човѣчество, които е отхранила гении и таланти!

Обаче отъ нѣколко години насамъ женитѣ въ напрѣднитѣ страни издигнахъ своя гласъ и потърсихъ своитѣ узурпирани отъ мжжетѣ права. И понеже правата не се даватъ на готово, ами се извоюватъ, женитѣ започнахъ борбата, която съставя сжщността на така наричания «женски въпросъ». Тѣзи борба се води по разни начини: чрѣзъ вѣстници и списания, различни отъ нашия «Женски свѣтъ.» чрѣзъ сказки, събрания и пр. Даже цѣли партии, както напр. социалистическитѣ, даватъ своята подкрѣпа на борецитѣ се жени, като вписватъ въ програмитѣ си пълна равноправностъ на двата пола.

Една отъ прѣднитѣ борци за женската еманципация бѣше и С. Ковалеvsка, съ живота на която искаме да запознаемъ българскитѣ четци. Ако за нашитѣ интелигентни мжже има нужда отъ велики примѣри на борци за народнитѣ правдини, още по-голяма нужда отъ такива примѣри иматъ нашитѣ интелигентни жени, особено учителкитѣ, които по своето по-завидно положение, би трѣбало първи у насъ да поведжтъ борбата за потѣпканитѣ права на жената. А кой не знае, каква индиферентна маса прѣдставятъ днесъ тѣ? Тѣ по охотно даватъ пари за разни помади и пудри, отколкото за една полезна книга; много по охотно отиватъ на балъ или на танцовална вечеринка, отколкото на една сказка, въ читалище или дружествено събрание. Искате ли доказателства? Колцина отъ тѣхъ влизатъ въ учителския съжъзъ! Кога и дѣ сж проявили тѣ такава дѣятелностъ, каквато проявяватъ тѣхнитѣ другари по професия? Всичкитѣ имъ помисли и жела-

*) Не е мжчно да се види, че сжщиската причина която кара нѣкои да се поставатъ противъ женскитѣ стремления, е страхътъ отъ конкуренцията, а често пжтя и традицията. Неотколѣшниятъ случай съ г-ца Шовенъ, свършила по правото, на която Парижскитѣ апелативенъ съдъ отказалъ правото на адвокатство, ясно показва, това.

ния се събиратъ, като слънчевитѣ лъчи въ фокуса, въ едно желание — да се задомѣтъ, слѣдъ което зафрлятъ на страна мечтитѣ и идеалитѣ на младостта си, ако сж ги имали. Не се съмишваме, че има исключения, но тѣ сж рѣдко. Нека ни простѣтъ нашитѣ колеги тѣзи строги, но прави думи. «Не се бойте отъ злостни критикари, ами отъ снисходителни другари.»

Прочее, врѣме е вече нашитѣ учителки да се оставятъ отъ своя индиферентизмъ и робска покорностъ, да напуснатъ вънкашния блѣсъкъ и да обърижатъ повечко внимание на своето самообразование, което ще ги направи достойни ръководителки на женското движение у насъ. Не трѣба обаче никога да се забравя, че, както другадѣ така у насъ, жената не може извоюва правата си само съ собственитѣ си сили. Българскитѣ жени не трѣба да се смѣтатъ само за частъ отъ страждущия полъ, ами за частъ отъ страждущото човѣчество. Женския въпросъ е едно течение отъ великия социаленъ въпросъ, който вълнува умоветѣ на милиони човѣшки същества. Жената и работникътъ — това сж двѣ имена на съврѣмения робъ. И само съединенитѣ сили на всички страдалци отъ двата пола ще прѣмахнатъ този редъ, който създава блѣсъкъ и роскошъ за малцина, а мизерия за мнозина; само тогасъ ще настѣпи царството на вѣчната правда.»

Синчець

отъ М. Г.

Синия благоволень синчець се расцвѣнува изъ подъ шумака. Той ни извѣстива и принася веселата пролѣтъ.

Гърцитѣ го почитали. Той е билъ образа на възобновената пролѣтъ.

Въ старитѣ классически врѣмена синчеца билъ символъ на дѣвство и срамежливостъ.

Той билъ много уважаванъ и обичанъ въ старитѣ вѣкове. Атинянитѣ се наричали синчецомиризливи. Старитѣ си прѣдставлявали, че Блаженцитѣ острови въ далечния свѣтъ били посѣяни съ синчець. Той имъ е билъ и надгробно цвѣте. Като се прикрива въ шумака и скрито цвѣти, напомнялъ имъ е гроба.

Вѣрвали сж сжщо, че синчеца е вѣстителъ, който показва скрити богатства. Той е символъ на тъга. Всекога съ нетърпение го очакваме. И колко ни е драго, когато неговата приятна меризма напълня въздуха! А колко е приятна тази прѣзъ пролѣтъта—врѣмето на естественното расцвѣтыванне синчеца! Искусственното градинарство ни снабдява и зимино врѣме съ синъ, нѣженъ синчець; нѣ той нѣма оная благовонностъ, както пролѣтния, расцвѣтнъ подъ шумака въ гората и градината.

Синчеца е знака на вѣрностъ.

«Тебе принадлежжъ», казва цвѣтето на любовника.

А нашата народна нѣсенъ потвърждава, че синчеца е синъ:

«Както пауновитѣ пера,

Всекоя мома луда става,

Която момку довѣрва».

Синчеца облаженва нашето око и сърдце. Неговата благовонностъ ни освѣжава, усилва ни и влива раскопни чувства въ нашата дума.

Той нѣкога ни служи и за цѣрь. Употрѣблява се въ антекитѣ. Неговата миризма се запазва въ меризливитѣ води и помади.

Боята на синчеца като искусно багрило, се прѣдпочита въ сладкарницитѣ.

Цвѣтътъ му, собствено само луспитѣ, весели откъснати, расцвѣтнѣ, употребяватъ се и въ готварницата за приготвяване кремъ, росолъ, спропъ и синчецовъ оцетъ.

Какъ въобщо си полезенъ ти, ситнички, любезни и благовонни синчецо!

Облаженванъ окоето, сърдцето; утѣпавашъ душата; силишъ и лъчишъ тѣлото. Ти си украшение въ доманкиството, приятель въ готварницатата.

Съ радостъ посрѣщаме и уважаваме твоята скромна меризма, синчецо!

Ти принасяшъ намъ пролѣтната миризма, която освѣжава въздуха и дава животворяще слънце.

Млади и стари тебъ обичатъ и съ тебе се утѣпаватъ.

М. Наумови.

Майско цвѣте.

Очеркъ отъ Анна Р. Хусови.

На първий Май между Летовското общество се яви една красавица, на която младежитѣ веднага дадохъ това поетическо име. До тоя день никой даже името ѝ не знаеше.

Бѣше въ недѣля подиръ деветъ часа, когато тя се разхождаше подръжка съ единъ сериозенъ господинъ, между множеството, което внимателно и любопитно разгледваше непознатото пейно лице. Красавицата, като заблѣжи, че е прѣдметъ за разглеждане, наклони се съ смѣхъ къмъ своя кавалеръ, каза му нѣщо и слѣдъ това двамата се отстранихъ отъ широката улица.

Нѣколко рѣшителни ергени тръгнахъ подиръ имъ и заблѣжихъ, че тѣ влѣзохъ въ къщата, въ която знахъ отъ завчера да живѣе новия прѣдсѣдателъ на сждѣтъ.

Ще му е дъщеря, казвахъ си тѣ, и, като бѣхъ увѣрени на своитѣ думи, разнасяхъ изъ града, че новия прѣдсѣдателъ има прѣкрасна дъщеря, сжщо «Майско цвѣте», както я наричахъ.

Въ понеделникъ новия прѣдсѣдателъ, господинъ Слаби, завзе длъжността си. Всичкитѣ нему подчинени чиновници му се прѣдставихъ и скоро-скоро се распрѣснѣ между всички, че сегашния господинъ прѣдсѣдателъ е много любезенъ.

Той често прѣзъ недѣлята влазаше при чиновницитѣ подъ своето вѣдомство, като проговоряше винаги съ тоя, или она по нѣкоя любезна дума и никога лицето му нѣмаше строго изражение, като на по горенъ.

Всички дишахъ свободно, рабстѣхъ спокойно и на края на седмицата се искавахъ единъ другиму, че прѣзъ цѣлата седмица нито единъ пѣтъ не сѣ събрали въ нищо и работили съ първа охота и любовъ, за да възблагодарижтъ новия си прѣдсѣдатель.

За добрината на новия прѣдсѣдатель бързо се разпространи по цѣлия градъ. Освѣнъ туй всички любопитствувахъ за жена му и дъщеря му.

— Ще я видимъ въ недѣля, като тръгнатъ по визита казвахъ мнозина. И видѣхъ я.

Около единадесетъ и половина часа господинъ прѣдсѣдателя влазаше съ «Майско цвѣте» въ кѣшата на господина градскій кметъ.

— Трѣбва да е вдовецъ — казвахъ любопитнитѣ.

Нѣ колко се тѣ изненадохъ, когато най-послѣ научихъ вѣрното. Майското цвѣтце бѣше невѣста на господинъ прѣдсѣдателя. Омъжена! чудѣхъ се младитѣ ергени.

— По добръ, че е омъжена — казвахъ радостно дѣвойкитѣ.

Още на първата вечеринка, на която присѣствуваша госпожата на прѣдсѣдателя, тя показа на присѣствующитѣ господа какъ любезно знае да се забавлява, прѣди да докаже веднага на пръвъ погледъ, че най-избранитѣ думи, най-горѣщитѣ погледи немогатъ да я отвлѣкѣтъ отъ умѣренното ѝ и обикновено нейно отношение къмъ обществото.

И тогава нѣкои разнасяхъ слѣдующето съставено мнѣние за нея: красна, като Майско цвѣте, студена като севѣрни полюсъ.

Нѣ господинъ прѣдсѣдателя знаѣше противното и хората казвахъ, че нѣма по щастливо съпружество отъ тѣхното.

Това не бѣше за вѣрване. Той приличаше да е нейнъ дѣдо и тя го обича?!

А прѣди всичко това бѣше така. Госпожа Велена Слаби обичаше своя съпругъ не за неговото положение, съ което я бѣше въздигналъ, — нѣ за неговото добро сърдце и благородния му характеръ.

Въ Летово никой незнаѣше, като какъ господинъ прѣдсѣдателя се е сдобилъ съ нея, нѣ намъ е позволено да кажемъ.

Нейната майка останъ вдовица отъ неочаквано нещастие, за което е неприятно да се спомянува, нежелан да се говори. Тя като научена на много, не можеше да живѣе съ малко, собствено съ нищо, както живѣѣтъ много хора. Отначало ѝ помагахъ познати, нѣ еднѣжъ вдовицата съгледа, че или трѣбва да загине въ мизерия заедно съ дъщеря си, или да се захване за нѣкаква работа. И захвана се.

Взе китарата, на която се бѣ учила въ благоприятнитѣ врѣмена да свири за развлечение и трѣгнѣ съ дъщеря си да пѣтува по свѣта. Тя имаше хубавъ гласъ и чинѣше ѝ се, че това е най-легко прѣхранване, а между туй и Велена ще може да се упражнява въ свирене и пѣние, та да ѝ помага. Въображаваше ли си тя поврѣдата, която щѣше да постигне развивающата ѝ се дъщеря въ такъвъ животъ?

Едвамъ. Захвана се съ това прѣхранване, което

знаеше и което ѝ се виждаше най-лесно. За бѣдѣщето неискаше да мисли — плашеше я.

И въ такова положение я намѣри сегашния съпругъ на Велена, като бѣше на расходка въ Прага и ношува на хотелъ. Неговото добро сърдце позна, че тия жени не сѣ порасли за подобенъ салонъ. И когато майката събираше парп отъ господата за сверението и пѣнието, той я попита:

— Откъдѣ сте и тази дъщеря ли ви е?

Вдовицата се засрами. Тя позна доброжелателството на непознатия и принуждаваше да открие тайната, и както и направи.

— Че не можехте ли да намѣрите по прилично занимание? — чудѣше се той. Защо не потърсихте мѣсто за готвачка?

— Нѣ кой ли щѣ ма прибере заедно съ дъщерята?

Можехте да оставите дъщеря си при нѣкое семейство за първи пѣтъ. Напстина повече щѣхте да се трудите, нѣ ще имаште по почтенна прѣхрана. Подобенъ животъ не е приличенъ за васъ, и дъщеря ви очаква грозно бѣдѣще.

Захванѣхъ това занимание въ отчаяние и вече не можъ да го оставѣмъ.

— Можете, ако искате. Слушайте какво мислѣмъ. Откажъ съмъ одоволенъ, вече петъ години, живѣѣмъ съ сестра си, която ми управлява домакинството. Тя често болѣдува, та трѣбва ѝ почивки. Прочее ще дамъ обявление въ вѣстникитѣ, че търсѣмъ добра, внимателна готвачка, вий пѣкъ пратете писмо, въ което изобразете вашето нещастие. Колкото за сегашното ви занимание нищо да не спомянувате. Така, веднага го оставѣте. Намѣрете си скромна квартира, гдѣто да можъ да ви съобщѣ рѣшението на сестра си. Нѣ ако искате!

Дали искамъ?! Да, и ще се молижъ всѣки денъ за васъ, не само че ми отворихте очитѣ, нѣ и помощъ подадохте пзвика вдовицата и каза на Велена да цѣлуе ржката на благородния благодѣтель.

Господинъ Слаби, като се върнѣ дома, дълго врѣме убѣждава сестра си, до като позволи да приеме нѣкоя внимателна готвачка и като незнаѣше тя ни една въ околнята, трѣбваше да се даде обявление въ вѣстникитѣ, на което скоро пристигна писмото отъ вдовицата.

Сестрата на господинъ кмета, какъвто бѣше тогава господинъ Слаби, като четѣше нейното писмо плачеше, защото и нейния характеръ не бѣше по долѣ въ благородство отъ този на брата ѝ и сама отговори на вдовицата, която доде съ дъщеря си въ Вазова, кждѣто тогава живѣеше господинъ Слаби.

Обаче дълго не се ползува майката на Велена подъ спокойния покривъ. Подиръ една година тя умрѣ и Велена останъ цѣло сираче.

И тогава се показа втори пѣтъ на Велена неговото благородно сърдце. Той проводи на въспитание въ пансионъ, като нейнъ опекунъ, което самъ доброволно бѣше приелъ.

Даде я да учи всичко потребно на добръ образована дѣвойка, за да може единъ денъ да си искава хлѣба.

Велена трѣбваше да стане въспитателка, по соб-

ственното ѝ желание и въ деветнадесетата си година се върнѣ при вуйчо си, както бѣше повикнала да казва на господинѣ кмета.

— Неприемай веднага служба рѣче ѝ той тогава. Почини си баремъ една година при насъ.

Велена бѣше благородна за всичко. Послуша и останѣ да помага въ домашнитѣ работи на леля си, както наричаше сестрата на господинѣ кмета. Нѣ въ това врѣме продума нейното сърдце. Велена обичаше и бѣше обичана. Не таѣше това и никой ѝ не прѣпятствуваше на туй.

— По добръ ще бѣде да се оженишъ каза ѝ тогава господинѣ кмета. Ще бѣдѣ безъ грижа за твоето бѣдѣще.

Нѣ черѣ облакъ помрачи нейното щастие.

Семейството на нейния любовникъ се научи че Велена е пѣла въ дѣтство съ майка си по гостиницитѣ. Настанѣ буря, трѣсенѣ се и удари въ влюбеното сърдце на Велена. Любовника имаше слабъ характеръ, който мислѣше като родителитѣ си, че нечестно то име ще падне на неговата честъ и въ писмото, което ѝ проводи спомѣнуваше за туй, даже надумваше ѝ че тя сама трѣбвало да има чувство и да не се запознава съ него. Казваше ѝ: трѣбвало е да се сѣти, че той скришна пѣвачка никой пѣтъ нѣма да земе за жена.

Болѣстно достигнѣ това въ душата на чувствителната дѣвойка. Опасно се разболѣ, че лѣкаря не вѣрваше на оздравѣването ѝ:

И въ това врѣме пѣлно съ вайканье и грижи душевни и тѣлесни, тя намѣри утѣшение въ доброто сърдце на своя опекунъ и неговата сестра.

Спорѣждахъ се при лѣглото ѝ и двамата, като се боѣхъ за нейния животъ.

И така единъ день, когато бѣше вече по добръ на Велена и тѣ мислѣхъ че спи тя спокойно, разговаряхъ се за нейното бѣдѣще.

— Знаешъ ли какво ще бѣде най-добръ? — каза брата на сестрата.

— Да се ожени, нали? И азъ съмъ на това мнѣние. Нейното меко чувствително сърдце не е за това звание, което си е избрала. За дѣцата, които ѝ прѣдаждѣтъ ще бѣде добръ, нѣ за нея и за живота ѝ никакъ, а особено сега. Нейния характеръ е създаденъ за домашно спокойствие и щастие, а не за борба за насѣщний хлѣбъ.

— Жално, че не съмъ по младъ извика високо господинѣ кмета.

— Пишѣтъ, просѣенѣ, сестрата и се наведе надъ спѣщата дѣвойка. Спи, нѣ какво искаше да кажешъ?

— Че бихъ я помолилъ да ме земе. При менъ ще ѝ бѣде най-добръ.

Колко пѣти ти казвахъ по напрѣдъ да се оженишъ втори пѣтъ, а ти не, та не. Ако умрѣ кой ще те гледа?!

Велена чу това и ставатъ ли сега чудеса — Наистина, чудо станѣ въ нейното сърдце. Намѣсто пропасть да види прѣдъ себе си, както си мислѣше, отваряше ѝ се рай и тя съ сигурна нога влазаше въ него.

Казватъ, че женското сърдце е гатанка и тука бѣше така.

Велена усѣщаше, че обича своя приятель като баща, ако и да не съ страстна любовь, както по напрѣдъ обичаше другия, нѣ съ по постоянна любовь, която ще ѝ бѣде не само защита, нѣ и утѣшение прѣзъ цѣлия животъ.

Каква радостъ се яви у кмета, когато Велена прѣвъ пѣтъ станѣ. Господинѣ кмета самъ си прѣдложи услугитѣ да я заведе въ градината на чистѣ въздухъ. И тогава тя опоена отъ неговата грижа и любовь, която му лѣщѣше въ очитѣ, съ трѣперливъ гласъ и твърда воля му извѣсти, че е слушала она пѣтъ неговия разговоръ и приема ли я за жена: иска съ любовь и благодарностъ да му служи.

Господинѣ кмета се чудѣше. Отначало мислѣше, че сестра му е говорила въ негова полза, нѣ Велена потвърждаваше че не е.

— Моята любовь се появи къмъ васъ въ оная минута, когато видѣхъ голѣмото ваше пожертвование. Нѣ не е тѣй горѣща, е тиха и прѣдадена и съ нея, ако сте спокойни, задоволни, ваша съмъ.

А господинѣ кмета не само бѣше спокоенъ, нѣ и благодаренъ на своята годеница.

Половинъ година подиръ оздравѣването на Велена, той бѣ повишенъ и прѣмѣстонъ въ Летово. Нѣ прѣди да заминѣ отъ Вазова, изненада цѣлото тамошно общество, като съпрузи.

Сестрата на господинѣ кмета останѣ при тѣхъ, като се радваше на щастнето имъ.

Господинѣ прѣдсѣдателя се подмлади при своята женица и когато сладката пѣпка на любовьта се яви въ прилика на единъ юнакъ (мѣжко дѣте), засмѣхъ се двамата — вѣрвамъ че и ангелитѣ на небето имъ завиждахъ.

Нѣ заслужвахъ си и двамата такова щастие, което безъ друго, редко се случава между хората.

Госпожата на прѣдсѣдателя останѣ за младитѣ Летовчанинъ «Майско цвѣтъ» съ ледено сърдце. Нѣ съругътъ ѝ добръ, знаѣше, че нейното сърдце знае да обиче, само него него!

София.

М. Наумова.

Велиденски разказъ

Отъ Марка-Вовчка.

(Продължение отъ брой 9-й)

— И азъ ѝ говоря, че вашата, де, бѣдѣща роднина, Глафра Ивановна, такива баби пече, каквито още свѣта не е виждалъ.

— Анна Федоровна не ми вѣрва, прѣпира се съ мене. Азъ ѝ описвахъ, описвахъ пакъ я попитахъ: знаете ли Анна Федоровна, какво нѣщо е тюлевата баба? Като испищя оная Анна Федоровна: «вода ми дайте! умирамъ! вода!» На умирање ма уплаши. Съ вода я прѣскаха, различни спиртови ѝ даваха да мирише, едвамъ се свърѣ. . . .

А при всичко това иска да си скрие чувствата, моли ма да остана да обѣдвамъ. Сѣднахме на масата, азъ нищо не можъ да ямъ, като гледамъ, колко е отчаяна. . . . Тѣй си и отидохъ гладенъ отъ тѣхъ. Работа тогава азъ и тѣй си имахъ много, а освѣнъ това тука едната ми сестра се женѣше, другата си купуваше чифликъ, тѣй щото всичкото врѣме чакъ до велики пости си имахъ ходяне и грижи; на четвъртата недѣля на поста се върнахъ въ къщи и отъ всѣкъждъ чувамъ за вашитѣ страдания съ брашното щѣхъ да дойдъ по-рано, но пшеницата се бѣха раскалали, и щомъ водата поспадна, както ма видите, азъ съмъ тука; даже у много роднини още не съмъ ходилъ, бързахъ.

Отбихъ се при Анна Федоровна, гледамъ наоколо и съображавамъ: какви ли сж станали бабитѣ?

— Че какъ можете да съобразите? попитаха двѣ дами.

— Много лѣсно. Гдѣто бабитѣ сж станали хубави, тамъ слугитѣ ходѣтъ весели, примѣнени, по дворѣтъ тичатъ кучета, стопанката гледа прѣзъ прозореца. . . А не сж ли станали бабитѣ хубави, то по дворѣтъ е пусто, всѣко животно е бито и се крне, слугитѣ сж навъсени, стопанката не е здрава. . . .

— Праздни думи! се запрепиряха много дами. Праздни думи!

Влезвамъ и гледамъ, като че бабити сж хубави. Влѣзвамъ въ къщи, навсѣкъждъ намириено съ благовоинни прахове, въ залата пѣхътъ двѣ нови канарейки; знаете ли, всичко тѣй е подредено, щото да измѣсти човѣка, — масата завита съ много тънка завивка и на нея какво нещемъ. . . . и бабитѣ наредени . . . баби . . . посрѣща ма Анна Федоровна примѣнена и довольна, но безпокойна; завежда ма до масата, канпя . . . Азъ я и попитахъ: какъ сж роднитѣ ви Анна Федоровна? Какъ сж Глафира Ивановна и Алексѣй Петровичъ добри ли сж? Попитахъ, госпожо, но добро не патихъ що ма не устрѣли Анна Федоровна. . . .

— Какво говори? попита Глафира Ивановна, като се стараеше да се невѣликува.

— Какво стана? попитаха другитѣ дами, какво?

— Ни съ думи да разкажемъ, ни съ перо да опишемъ! отговори Петръ Димитричъ.

— Поне една думица кажете! повтори Глафира Ивановна.

— Не, не! разкажете всичко, всичко, всичко всичко! забрамчаха дамитѣ.

Не е възможно да се разкажи! не е възможно! не е възможно! отговарѣше Петръ Димитричъ.

— Повторете думитѣ ѝ.

— Че какво сж думитѣ? Работата не е въ думитѣ! На ли знаете, че Анна Федоровна е хитра жена, не пѣтърва дума. Тя гледаше, госпожи, тѣй гледаше че думи не трѣбвахъ . . . гледа ма, гледа ма, и се приближава къмъ мене, сжщо като *братията разбойници* . . . на ли знаете у Пушкина. . . .

— Но какво говори тя? Все е казало нѣщо?

— Имахъ честъ и удоволствие да ви доложъ, че тя е жена хитра и не истърва дума Извика: «Ахъ да

ти не е колимъ. На кого Анна Федоровна? питамъ. О масата, говори тя, си ударихъ краката, на масата така рѣкохъ. И на часа захвана да се крѣсти и да чете молитва.» Дявола, говори, ма наду, грѣшни думи изрѣкохъ.»

— Врѣме е вече да си ходимъ! казаха нѣкой дами.

— Ахъ, ахъ! отдавна, отдавна е врѣме! искрѣ-каха други. Засѣдваме се у васъ много, Глафира Ивановна. Че и васъ задържахме, виѣ напѣ тѣй сжщо имате да правите визити?

— Да, азъ така сжщо имамъ да ходѣ. нѣ чакамъ мѣжа си.

— Елате и виѣ при Анна Федоровна, каза една весела дама, елате, ангело мой, отъ душа ще се посмѣемъ!

— Да, елате, Глафира Ивановна, елате, подхванаха другитѣ дами. Виѣ ще ла дойдите, като че нищо не знаете. . . . Ниѣ ще ви чакаме тамъ; обѣшайте ни се, че ще дойдите?

Глафира Ивановна се обѣща и дамитѣ си разотидоха.

Глафира Ивановна хвана бързо да се расхожда изъ стаята, а Петръ Димитричъ се спрѣ и каза:

— Какви сж бръщолевки тѣя дами! хемъ прѣехидни!

Глафира Ивановна нищо ни отговори, като че не чуваше думитѣ му; тя все по-скоро и по-скоро тичаше изъ стаята; явно бѣше, че всичкитѣ ѝ чувства се вълнуваха и мислитѣ ѝ се рояха въ главата.

— Не е ли тѣй, Глафира Ивановна, че тѣ сж ехидни? повтори отидрѣ ѝ Петръ Димитричъ.

— Да, да! отговарѣше Глафира Ивановна и все се въртѣше изъ стаята.

— Ако ви разскажахъ за тѣхъ Глафира Ивановна. . . . Азъ за всѣка можъ да разскажа. . . . Напримѣръ, ако щѣте за Словчевска. . . . Знаете ли какво е говорила Словчевска? — «Глафира Ивановна съвсѣмъ не е хубава! Ней даже единѣтъ ѝ кракъ е по късъ, а другия по дълъ, само че тя искусно крне това отъ хората. . . . !

Глафира Ивановна пламна и веднага се спрѣ.

— Каква члжка е тѣя Словчевска! каза тя.

— Сетнѣ Словчевска говори, че цѣлото ви лице е само отъ луни, и че виѣ безъ правилки не можете да живѣте! И захванаха да подозирятъ, а тука и на умиране се зарадваха.

Глафира Ивановна отново се спрѣ.

— На лошитѣ язици всѣкога вѣрватъ, Глафира Ивановна. . . . Много лоши язици има, но впрочемъ биватъ и голѣми нещастия. — можало е и съ васъ нещастие да се случи, могли, бихте да си изгубите прѣкрасния цвѣтъ на лицето, могли бихте да стѣпните накриво и да си повредите краката.

И Петръ Димитричъ замълча и почна да гледа Глафира Ивановна толкова печално и втречено, като че съ нея вече се е случило нещастие

— Васъ, Глафира Ивановна, много ви съжеляватъ.

Тукъ Глафира Ивановна го прѣкъсна и почна да говори. . . .

Слѣдъ два часа Петръ Дмитричъ се прости съ Глафира Ивановна и си замина. По пѣтя въ колата си той се подсмиваше, а послѣ често говорѣше на познатитѣ си. «Него день не една стрѣла остана въ сърдцето на Глафира Ивановна!»

Глафира Ивановна си облече пай-новата рокля. Какви чудни пантошки бѣха на краката ѝ! Глафира Ивановна не единъ пѣтъ си погледна крачката, не единъ пѣтъ се погледна въ оглѣдалото; не единъ пѣтъ се приближава до тюлевата баба; не единъ пѣтъ Глафира Ивановна се замисля, не единъ пѣтъ се усмихва и вж-си и нетърпѣливо чакаше Алексѣя Петровичъ.

Алексѣй Петровичъ се завърна веселъ и радостенъ. «Глаша» викаше той още отъ двора на Глафира Ивановна. «Всичкитѣ баби видѣхъ, — всички сж пичтожни, Глашечке, всичкитѣ до една! . . . само на лѣля не съмъ видѣлъ, но безъ съмнѣние — тѣй сжщо. . . .»

Глафира Ивановна разказа на скоро на мъжа си, каквото бѣ чула отъ Петра Дмитрича за леля имъ и за Словчевска. Алексѣй Петровичъ ужасно се разсърди и захвана да вика и да се закая :

— Не, Глашо, не, това на нищо не прилича! Азъ ще да имъ кажа! Словчевска ще види кой съмъ азъ! Не, Глашо, азъ това нѣма да го оставя тѣй!

— Да отидемъ при леля, Алѣоша, каза Глафира Ивановна, врѣме е!

— По добръ е никакъ да не ходимъ тамъ Глашо: Защо да ходимъ? Само сърдцето ни да прѣмира ли?

— Да отидемъ, Алѣоша. Да отидемъ, азъ искамъ

Доведоха имъ каретата и тѣ затръгнаха да отпѣдътъ при Анна Федоровна. По пѣтя мълчаха. Глафира Ивановна размисляше и се вълнуваше; на Алексѣя Петровичъ му прѣмисна глѣвътъ и той утихна; по тоя начинъ тѣ стигнаха въ Журбовна.

Господарския дворъ бѣше пълненъ съ екипажи, гостината бѣше пълна съ дами; тѣ всички чакаха Глафира Ивановна.

Глафира Ивановна влѣзе въ гостината като замаяна и слисана, свѣтъ ѝ се виѣше ѿ чернѣше на очитѣ. Дамитѣ ѝ протягаха ръцѣтъ си, поскрѣкваха, говоряха — тя никому нищо не отговарѣше. Анна Федоровна я посрѣщаша и тѣ се христосваха. Устнитѣ ѝ на двѣтъ бѣха студени. Анна Федоровна едва продума нѣщо си, а Глафира Ивановна нѣмаше гласъ да ѝ отговори. Глафира Ивановна сѣдна на дивантъ срѣщу самата празнична маса. Само тука тя пододе малко въ себе си. . . . бабитѣ на Анна Федоровна бѣха хубави, но съ тюлевата баба не можаха да се сравнятъ. . .

— Тя ни посрѣщаша тѣй весела — шѣпнаха дамитѣ на Глафира Ивановна отъ лѣво и дѣсно — ка-ни ни, смѣхме се, но когато захванахме да говоримъ за вашата тюлева баба, тя веднага толкова се мѣли въ лицето, щото ний се уплашихме, а въ това врѣме и вий дойдохте — и тя съвсѣмъ се слиса.

И навистина Анна Федоровна бѣше като слисана. Тя не продумваше дума, а само всички каняше и ги гледаше втренчено. Дамитѣ все чакаха да видятъ какво ще да излѣзе, и все нищо не излѣзваше, а вече се мръкнаваше. Тѣ напраздно всячески закачахъ, напразд-

но раздражаваха и съ подмѣтания и съ усмивки; Анна Федоровна и Глафира Ивановна като че нищо не чуваша и вждаха, става на около имъ, — нищо не излѣзваше и не излѣзе. Дамитѣ чакаха и се надяваха до тогава, догдѣто Анна Федоровна на всички въпроси захвана да отговори, че чувствува силни болѣжки въ главата. Тогава всички станаха и си разотидоха. Разотидоха си разсърдени и огорчени. Отидоха си и Глафира Ивановна съ мъжа си. . . .

На другия день въ Саковка станаха прѣди да се съмне. Прѣзъ нощта не имъ се спѣше, главитѣ имъ бѣха тежки, но ни Глафира Ивановна, ни Алексѣй Петровичъ не се оплакваха, а само когато че безсѣзнателно се улавяха за главитѣ. Не до глава, не до оплаквания бѣше сега работата.

— Какъ мислишъ, Алѣоша, говорѣше Глафира Ивановна на мъжа си, — да ли ще дойде *тя* днесъ у дома?

— Нѣма да дойде, Глашо, за какво добро да дойде. На нейно мѣсто никой не дохаждава.

— А азъ непрѣмѣнно бихъ отишла. Тя ще дойде, Алѣоша. . . . Помни ми думата, ще дойде. .

— Ахъ съ какво ли ще се свърши всичко това, кога ли ще се свърши! Душата ма не е на мѣстото си.

— Отъ какво та е страхъ, Алѣоша? Отъ кога си станалъ толкова нетърпѣливъ?

Алексѣй Петровичъ захвана да ходи изъ стаята съ наведена глава; а Глафира Ивановна сѣдна до прозореца. Часътъ тогава бѣше още шестъ. Деньтъ не бѣше се захваналъ и бѣше още влажно. Прѣдъ прозорциѣтъ червенъ пѣтель си отрѣсваше крилата и пѣяше нѣгдѣ си нѣкой капляше и високо повтаряше: охъ, Боже мой! На рѣката стояха бѣли гжски съ скрити подъ крила глави, а задъ рѣката селото се бѣ събудило: тамъ единъ викаше, други се обаждаше, чуваше се дрънчепие на отъ колела; виждаше се, какъ се наводждѣ дърветата на герани и какъ селянитѣ излѣзватъ изъ бѣлитѣ си кжшичси, сипратъ се или бързо вървятъ по улицата и какъ надъ всѣка кжшичка се вие димъ. Глафира Ивановна сѣдѣше до прозореца, Алексѣй Петровичъ ходѣше изъ стаята, а врѣмето вървѣше. Отъ врѣме на врѣме Глафира Ивановна ставаше и се приближаваше до тюлевата баба; слѣдъ Глафира Ивановна дохаждаше Алексѣй Петровичъ: ще постоѣтъ прѣдъ нея и ще се развеселятъ и отново Глафира Ивановна ще сѣдне до прозореца, а Алексѣй Петровичъ ще почне да ходи изъ стаята.

Глафира Ивановна позна а Алѣксѣй Петровичъ се излѣга: скоро слѣдъ пладнѣ каляската на Анна Федоровна се показва на рѣтлпната задъ рѣката. Глафира Ивановна скочи отъ креслото.

— Иде! иде! викна тя. Азъ ти казвахъ, Алѣоша!

Алексѣй Петровичъ се спрѣ всрѣдъ стаята и каза:

— Какво ще правимъ сега, Глашо?

— Да отидемъ да я посрѣщимъ . . . пристори се . . . бжди веселъ . . . бжди по небреженъ . . . го учете Глафира Ивановна; гласѣтъ ѝ се прѣжсваше, тя тичаше около масата и мѣстѣше ястнѣта отъ едно мѣсто на друго. . . .

Но каляската е прѣдъ стълбата.

Глафира Ивановна съ пламнало лице тръгна по легичка да посрѣщне Анна Федоровна; задъ Глафира Ивановна смирно стоѣше Алексѣй Петровичъ.

Анна Федоровна влѣзе и сѣдна. Очитѣй се обърнахъ тоя часъ къмъ масата, тя видѣ тюлевата баба . . . Глафира Ивановна захвана весело да говори за празникътъ: какъвъ е хубавъ тая година празникътъ, колко е топло и сухо; Анна Федоровна нищо не ѝ отговарѣше и се гледаше бабата. Глафира Ивановна захвана да я кани и ѝ подаде парче отъ тюлевата баба. Анна Федоровна съ растреперана ржка по старелката и дълго време я държа прѣди да опита парчето. Сетнѣ се мѣни въ лицето. Глафира Ивановна ѝ взѣ отъ ржцѣтъ празната тарелка и попита: какъ ви се харесва, леличке?» Но Анна Федоровна не отговарѣше и сѣдѣше като вдървена съ очи забити въ земята. Дожаляваше ти да я гледашъ. На Глафира Ивановна ѝ отминуваше скоро и при това тя доказа искусството си, тя побѣди; ней ѝ домплиа Анна Федоровна; тя погледна мъжа си — на очитѣ му имаше сълзи и той я гледаше, като че ѝ се молѣше. . . .

Глафира Ивановна се приближи при Анна Федоровна и мѣлко ѝ каза: «селичке, успокоете се!

Слѣдъ жена си се хвърли и Алексѣй Петровичъ къмъ леля си и я хвана за ржката:

— Леличке, и на самитѣ насъ ни е много мъчно . . .

— Нѣма какво да ви е мъчно! веднага извика Анна Федоровна. Менѣ за нищо не ми е мъчно!

(Слѣдва).

Съдържание:

София Ковалевска. — Синицѣ. Майско цвѣтѣ. — Великиденски разказъ — Обявления.

ЗЛАТЕНЪ МЕДАЛЪ отъ Парижското изложение 1887 г.

ПРѣДИ ПОСЛѣ

ПОСТОЯННО МЛАДИ!

Водата Rider прѣмъхва въ 48 часа малкитѣ набръчканости край очитѣ, както и ония на бузитѣ и брадата, които угрозяватъ женитѣ въ 40 год. тя дава вѣчна младостъ. Пратѣте 3.50 и до М. Clanda), direct, rue St. Pantaléon 3, Toulouse. (France) Малки стъкленици за опитъ 0.90 лв.

ЗАМѢНѢТЕ ДОЛНИТѢ СИ ДРѢХИ:

ФАНЕЛИ ПАНТАЛОНИ

СЪ ФРАНЦУЗКИЯ ХИГИЕНИЧЕНЪ ПЛАТЪ

ОТЪ ДОКТОРЪ РАЗЮРЕЛЪ

ТЪКАНИ СЪ ТУРФНА ВАТА

Единчко срѣдство противъ ревматизмъ и настиване, антисептически и поглъщателни.

ЕДИНСТВЕНЪ ДЕПОЗИТЪ ВЪ ВАРНА

ВЪ МАНИФАКТУРНИЯ МАГАЗИНЪ

ХАДЖИПЕТРО ХРИСТОДУЛОВЪ & С ПЕ

БВША КЪЩА ПАРУШЪ ГЕОРГИЕВЪ & С ПЕ

ОСНОВАНА НА 1838 ГОД.

Годишенъ абонаментъ:

за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	« 5.50
III за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
на списанието съ притурката . . .	« 7.—
III за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

Отговорникъ: А. Петровъ

Всичко, що се отнася до синсанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския СВѢТЪ» ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и господа, приематъ се.

Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Печатница Л. Нитче — Варна